

Sag T-106/95

Fédération française des sociétés d'assurances (FFSA) m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Statsstøtte — offentlig virksomhed — anvendelse af EF-traktatens artikel 92, sammenholdt med artikel 90, stk. 2 — meromkostninger som følge af den offentlige virksomheds opfyldelse af særlige opgaver, som er betroet den — aktiviteter på områder, der er underlagt fri konkurrence«

Rettens dom (Tredje Udvidede Afdeling) af 27. februar 1997 ..... II - 233

Sammendrag af dom

1. *Retspleje — fremsættelse af nye anbringender under sagens behandling — betingelser — ny omstændighed — begreb*
(Rettens procesreglement, art. 48, stk. 2)
2. *Konkurrence — offentlige virksomheder og virksomheder, som medlemsstaterne har indrømmet særlige eller eksklusive rettigheder — Kommissionens kompetence som led i dens overvågningsbeføjelser — skøn — judiciel kontrol — grænser*
(EF-traktaten, art. 90, stk. 2 og 3, art. 92, stk. 3, og art. 173)

3. *Retspleje — fremsættelse af nye anbringender under sagens behandling — betingelser — nyt anbringende — begreb — snæver sammenhæng mellem argumenter på grundlag af traktatens artikel 90, stk. 2, og argumenter på grundlag af traktatens artikel 92*
(EF-traktaten, art. 90 og 92; Rettens procesreglement, art. 48, stk. 2)
4. *Statsstøtte — begreb — myndighedernes indrømmelse af en skattefordel til en offentlig virksomhed — omfattet*
(EF-traktaten, art. 92, stk. 1)
5. *Statsstøtte — forbud — undtagelser — støtte til en virksomhed, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse — betingelser — Kommissionens skøn*
(EF-traktaten, art. 90, stk. 2, art. 92 og art. 93, stk. 2 og 3)
6. *Statsstøtte — Kommissionens undersøgelse heraf — omstændigheder, der skal tages i betragtning*
(EF-traktaten, art. 92)

1. En dom afsagt af en af Fællesskabets retsinstanser, der alene har bekræftet en retstilstand, som en sagsøger i princippet måtte være bekendt med på tidspunktet for sagens anlæg, kan ikke anses for en ny omstændighed, der kan begrunde, at et nyt anbringende fremsættes.

hensyn til de særlige opgaver, som er betroet de pågældende virksomheder, og som, for det andet, medlemsstaternes myndigheder på deres side i visse tilfælde kan besidde lige så store skønsmæssige beføjelser ved udstedelsen af regler på visse områder, som f.eks. den offentlige posttjeneste.

2. Det fremgår i det hele af bestemmelserne i stk. 3 i traktatens artikel 90 og af bestemmelserne i denne artikel set i sammenhæng, at de overvågningsbeføjelser, Kommissionen har i forhold til medlemsstater, der har gjort sig skyldig i en tilsidesættelse af traktatens bestemmelser, nødvendigvis indebærer udøvelsen af et vidt skøn for Kommissionen. Dette skøn er navnlig for så vidt angår medlemsstaternes overholdelse af konkurrencereglerne så meget videre som, for det første, Kommissionen på sin side ifølge artikel 90, stk. 2, ved udøvelsen heraf skal tage

Når der er tale om at skulle anlægge en vurdering af komplicerede økonomiske forhold, som f.eks. en vurdering af de meromkostninger, der er forbundet med en offentlig virksomheds forpligtelse til at udføre offentlig posttjeneste, kan Kommissionens skønsmæssige beføjelse i forbindelse med anvendelsen af traktatens artikel 90, stk. 2, herefter sidestilles med de skønsmæssige beføjelser, som Kommissionen har i forbindelse med anvendelsen af traktatens artikel 92, stk. 3.

Fællesskabets retsinstanser kan ikke under et annullationssøgsmål sætte deres skøn med hensyn til de faktiske forhold, navnlig på det økonomiske område, i stedet for det, der er anlagt af den institution, der har vedtaget den pågældende beslutning, hvorfor Rettens efterprøvelse af Kommissionens vurdering er begrænset til en undersøgelse af den materielle rigtighed af de faktiske omstændigheder og af, om der er sket en åbenbar fejlurdering.

3. Et i replikken fremført anbringende, der i realiteten blot er udtryk for en uddybning af et anbringende, som tidligere er fremført direkte eller indirekte i stævningen, og som har snæver sammenhæng med dette, kan admitteres. Når henses til den snævre sammenhæng, der består mellem bestemmelserne i henholdsvis traktatens artikel 90 og artikel 92 i tilfælde, hvor Kommissionen i den anfægtede beslutning på grundlag af artikel 90, stk. 2, har truffet bestemmelse om, at en statslig foranstaltning ikke skal anses for en støtte i henhold til artikel 92, er der herefter grundlag for at antage, at en i replikken for første gang fremført argumentation om, at der er sket en tilsidesættelse af traktatens artikel 90, stk. 2, alene er udtryk for en uddybning af et tidligere fremsat anbringende om en tilsidesættelse af traktatens artikel 92.

4. En foranstaltning, hvorved myndighederne indrømmer en offentlig virksomhed en skattefordel, og som giver støttemodtageren en gunstigere økonomisk stilling end andre skattepligtige, er, selv om den ikke indebærer en overførsel af statsmid-

ler, en statsstøtte i henhold til traktatens artikel 92, stk. 1.

5. Det fremgår af ordlyden af traktatens artikel 90, stk. 2, at i tilfælde, hvor denne bestemmelse kan finde anvendelse, kan en statslig foranstaltning, der er omfattet af anvendelsesområdet for traktatens artikel 92, stk. 1, alligevel anses for forenelig med fællesmarkedet. Selv om der fortsat er tale om en statsstøtte i henhold til sidstnævnte bestemmelse, kan virkningen af konkurrencereglerne i så fald begrænses, således at der kan træffes beslutning om, at et forbud mod at gennemføre en ny støtte, som følger af artikel 92, sammenholdt med artikel 93, stk. 2 og 3, ikke skal finde anvendelse.

Da traktatens artikel 90, stk. 2, fastlægger en undtagelsesregel, må bestemmelsen fortolkes snævert. For at undtagelsen i artikel 90, stk. 2, kan finde anvendelse, kræves det således ikke blot, at myndighederne har overdraget den pågældende virksomhed at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, men også, at en anvendelse af traktatens bestemmelser hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, virksomheden er betroet, samt at dette ikke strider mod Fællesskabets interesse.

En statsstøtte kan herefter i medfør af traktatens artikel 90, stk. 2, undtages fra

forbuddet i traktatens artikel 92, forudsat at støtten alene har til formål at kompensere for de meromkostninger, der er forbundet med udførelsen af de særlige opgaver, som påhviler den pågældende virksomhed, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, og at støtten må anses for nødvendig for, at virksomheden kan opfylde sine offentligretlige forpligtelser på rimelige økonomiske vilkår. Den nærmere afgørelse af, om støtten må anses for nødvendig, forudsætter en samlet vurdering af de økonomiske vilkår, hvorunder virksomheden udøver sine aktiviteter inden for det område, der er forbeholdt den, hvorved der ses bort fra eventuelle fordele, som virksomheden kan opnå

inden for de områder, der er åbne for konkurrence. Kommissionen må herved indrømmes et vist skøn med hensyn til, hvilken metode der skal anses for mest korrekt til at få bekræftet, at støtten ikke indebærer nogen krydssubsidiering af virksomhedens aktiviteter på områder undergivet fri konkurrence.

6. Spørgsmålet om, hvorledes en statslig foranstaltning i henhold til traktatens artikel 92 skal kvalificeres, må afgøres på grundlag af foranstaltningens indvirkninger på konkurrencen. Artikel 92 sondrer således ikke under hensyn til grundene til eller hensigten med de omhandlede interventioner, men definerer dem i kraft af deres virkninger.